



**МОНГОЛ УЛСЫН  
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ**

Энхтайваны өргөн чөлөө 7а,  
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14210  
Утас: 26 21 35, Факс: (976-11) 32 21 27,  
Цахим шуудан: info@mfa.gov.mn,  
Цахим хуудас: www.mfa.gov.mn

2025-01-21 № 03/321  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

**ЖЕНДЭРИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ  
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА БӨГӨӨД АЖЛЫН  
АЛБАНЫ ДАРГА Т.ЭНХБАЯР ТАНАА**

“Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай”  
хуульд заасны дагуу Гадаад харилцааны яамны  
2024 оны жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үйл  
ажиллагааны тайлан, мэдээллийг боловсруулж, үр  
дүнгийн талаарх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж,  
хавсралтаар хүргүүлэв.

Хүлээн авч танилцана уу.

Хавсралт 13 хуудастай.

ТӨРИЙН НАРИЙН  
БИЧГИЙН ДАРГА



Л.МӨНХТҮШИГ

117250800

Хавсралт 1

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар зөвлөх чиг үүрэг бүхий яамны жендэрийн салбар зөвлөлийн бүрэлдэхүүний товч мэдээлэл

№	Жендэрийн салбарын дарга гишүүний овог нэр	Албан тушаал	Хүйс	Мэргэжил	Утас	Цахим хаяг	Жендэрийн цахим сургалтад хамрагдсан эсэх	Жендэрийн сургагч багшийн гэрчилгээтэй эсэх	Жендэрийн бодлого төлөвлөлт хийх туршлага
1	Л. Мөнхтүшиг	Төрийн нарийн бичгийн дарга	Эрэгтэй	Олон улсын эрх зүй		state.secretary@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай
2	Д.Булган	ТЗХНУЗБГ-ын захирал	Эмэгтэй	Олон улсын улс төр	261819	bulgan@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай
3	Д.Бат-Өлзий	ГЭЗГ-ын дэд захирал	Эрэгтэй	Эрх зүй	261378	bat-ulzii@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай
4	Ю.Болор-Эрдэнэ	ОТХАГ-ын нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга	Эмэгтэй	Олон улсын санхүү	262158	bolor-erdene.yu@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай
5	Ч.Сүхбаатар	ТЗХНУЗБГ-ын ахлах мэргэжилтэн	Эрэгтэй	Эрх зүй	262748	sukhbaatar@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай
6	Ө.Самданжигмэд	ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн	Эрэгтэй	Санхүү		samdanjigmed@mfa.gov.mn	Хамрагдаж байгаагүй	Үгүй	Туршлагатай

Хавсралт -2

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар салбарт баримтлах бодлогын хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийгдсэн тайлан

№	Үндэслэж байгаа бодлогын баримт бичиг	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу гүйцэтгэлийн хувь (хүрээгүй бол шалтгаан, нөхцөл тайлбар)	Салбар зөвлөлийн өөрийн үнэлгээ	ХШУДАГ-ын үнэлгээ
				Он	Түвшин				
Бодлогын баримт бичгийн зорилго 1. Гадаад харилцааны яамны бодлого, төлөвлөлт, түүний хэрэгжилтэд жендэрийн тэгш байдлын үзэл баримтлалыг нэвтрүүлэх замаар байгууллагын бүх түвшинд жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөх, түүнийг хэрэгжүүлэх чадавхийг бүрдүүлэхэд оршино.									
1.	Зорилт 1. Дипломат албанд жендэрийн тэгш байдлыг хангах эрх зүйн орчин, бүтэц, тогтолцоог боловсронгуй болгох								
1.1	Айлчлал арга хэмжээний үеэр ярих зүйлийн сэдэвт жендэрийн	1,5 сая	Арга хэмжээний тоо	Монгол Улсын Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэгийн санаачилгаар Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалтыг 2023.06.29-30-ны өдрүүдэд	Айлчлал арга хэмжээний үеэр ярих	1.1 Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг Нью-Йорк хотноо 2024 оны 09 дүгээр сарын 21-25-ны өдрүүдэд НҮБ-ын ЕА-н	100%	ХШУДАГ 90%	

<p>эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний тогтолцоо, чадавх, үр нөлөөний талаар тусгаж, үндэсний тогтолцоог сурталчлан таниулахад дэмжлэг үзүүлэх</p>			<p>Улаанбаатар хотод зохион байгуулав. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүх, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нар тус арга хэмжээг нээн үг хэлж, энх тайван, аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэх, хүнсний аюулгүй байдлыг хангахад эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих талаар манай улсын бодлого, үйл ажиллагааг танилцуулав. Энэхүү уулзалтад Герман, Франц, Буркина Фасо, Индонез, Лихтенштайн, Өмнөд Африкийн Гадаад хэргийн сайд нар, Австрали, Мозамбикийн Жендэрийн асуудал хариуцсан Тусгай үүрэг гүйцэтгэгч Элчин сайд нар болон НҮБ, олон улсын бусад байгууллагуудын төлөөлөгчид биечлэн, 10 гаруй улсын Гадаад хэргийн сайд нар цахимаар оролцов. Уулзалтын үеэр Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг хэлэхдээ, дэлхийн хүн амын тал хувийг эзэлдэг эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах, тэднийг чадавхжуулах, жендэрийн тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн, өөрөөр хэлбэл бүх хүн адил тэгш эрх, эрх чөлөө эдэлж, адил тэгш боломжоор хангагдах ёстой гэсэн зарчимд тулгуурласан феминист болон феминист чиг баримжаатай гадаад бодлого хэрэгжүүлж буй орнуудын тоо сүүлийн жилүүдэд нэмэгдсэн. Монгол Улс Гадаад бодлогын үзэл баримтлалдаа жендэртэй хамааралтай тусгай заалт оруулаагүй хэдий ч эмэгтэйчүүдэд чиглэсэн бодлогыг гадаад харилцаандаа тасралтгүй явуулж, жендэрийн зааг ялгааг арилгахад чиглэсэн үйл ажиллагааг тогтмол дэмжиж ирснийг онцлов. Энэ удаагийн Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалт нь Монгол Улсын</p>	<p>зүйлийн сэдэвт жендэрийн агуулгыг тусгасан байна.</p>	<p>79 дүгээр чуулганы Ерөнхий санал шүүмжлэлийн үеэр болсон "Феминист Гадаад бодлого+" бүлгийн Сайд нарын уулзалтад оролцож, хэлсэн үгэндээ жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар онцолсон.</p>	<p>Шалгуур үзүүлэлт зорилтот түвшинг уялдуулан төлөвлөх шаардлагатай</p>
			<p>Энэхүү уулзалтад Герман, Франц, Буркина Фасо, Индонез, Лихтенштайн, Өмнөд Африкийн Гадаад хэргийн сайд нар, Австрали, Мозамбикийн Жендэрийн асуудал хариуцсан Тусгай үүрэг гүйцэтгэгч Элчин сайд нар болон НҮБ, олон улсын бусад байгууллагуудын төлөөлөгчид биечлэн, 10 гаруй улсын Гадаад хэргийн сайд нар цахимаар оролцов. Уулзалтын үеэр Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг хэлэхдээ, дэлхийн хүн амын тал хувийг эзэлдэг эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах, тэднийг чадавхжуулах, жендэрийн тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн, өөрөөр хэлбэл бүх хүн адил тэгш эрх, эрх чөлөө эдэлж, адил тэгш боломжоор хангагдах ёстой гэсэн зарчимд тулгуурласан феминист болон феминист чиг баримжаатай гадаад бодлого хэрэгжүүлж буй орнуудын тоо сүүлийн жилүүдэд нэмэгдсэн. Монгол Улс Гадаад бодлогын үзэл баримтлалдаа жендэртэй хамааралтай тусгай заалт оруулаагүй хэдий ч эмэгтэйчүүдэд чиглэсэн бодлогыг гадаад харилцаандаа тасралтгүй явуулж, жендэрийн зааг ялгааг арилгахад чиглэсэн үйл ажиллагааг тогтмол дэмжиж ирснийг онцлов. Энэ удаагийн Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалт нь Монгол Улсын</p>			

				бодлого, байр суурийг таниулах төдийгүй жендэрийн тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн олон улсын хамтын нийгэмлэгийн хүч чармайлтад оруулж буй бодит хувь нэмэр оруулсан арга хэмжээ болсон.				
1.2	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилгаар Дэлхийн эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр ажиллах	-	1.Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх талаар холбогдох талуудтай харилцаж, санал тавих.  2.Арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байх	Монгол Улсын Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэгийн санаачилгаар Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалтыг 2023.06.29-30-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулсан. Энэхүү уулзалтаар уг арга хэмжээг зохион байгуулах саналыг монголын талаас дэвшүүлсэн.	Арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулсан байна	1.1 Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүхийн ивээл дор "Ногоон ирээдүйн төлөө" сэдэвт Дэлхийн эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг Улаанбаатар хотноо 08 дугаар сарын 22-23-ны өдрүүдэд НҮБ-тай хамтран зохион байгуулав. Чуулга уулзалтад 19 гаруй улсын төр, засгийн тэргүүн, парламентын дэд дарга, сайд нар, 10 гаруй олон улсын байгууллага, олон улсын төрийн бус байгууллага болон бизнес, спорт, урлаг зэрэг бүхий л салбарын гадаад дотоодын 800 гаруй эмэгтэй манлайлагч оролцов. Үүний дотор Словени Улсын Ерөнхийлөгч Н.П.Мусар, НҮБ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын орлогч А.Мохаммед, Лаос Улсын Дэд Ерөнхийлөгч П.Ятоду, Киргиз Улсын Тэргүүн хатагтай А. Жапарова, Болгар Улсын Үндэсний Ассамблейн дэд дарга Р.Кирова, Куба Улсын Үндэсний Ассамблейн гишүүн М.Кастро, ИБУИНХУ-ын Парламентын гишүүн бөгөөд Гадаад хэрэг, хамтын нөхөрлөл, хөгжлийн яамны Энэтхэг, Номхон далайн орнуудыг хариуцсан сайд К.Уэст зэрэг төлөөлөгч бүгд хуралдаанд үг хэлэх, сэдэвчилсэн хэлэлцүүлэгт илтгэл танилцуулах зэргээр идэвхтэй оролцсон. Чуулга уулзалтын дүнгээр "Тогтвортой ирээдүйн төлөөх Улаанбаатарын тунхаглал"-ыг баталсан.	100%	ХШУДАГ 100%
1.3	НҮБ-ын "Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын	1,5 сая	1.Арга хэмжээнд төлөөлөгч	ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар тэргүүтэй төлөөлөгчид 2023.03.06-17-ны өдрүүдэд Нью-Йорк хотод болсон НҮБ-	Арга хэмжээнд төлөөлөгч	1.1 УИХ-ын гишүүн, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд Х.Булгантуяа	100%	ХШУДАГ 90%

<p>комисс"-ын 68 дугаар чуулганд төлөөлөгч оролцуулахад дэмжлэг үзүүлэх</p>		<p>оролцуулах чиглэлээр айлын талтай харилцах.</p> <p>2.Арга хэмжээнд төлөөлөгч оролцуулах</p>	<p>ын Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комисс (ЭАБК)-ын 67 дугаар чуулганд оролцов. Чуулганы хүрээнд манай улс "Хөдөөгийн охид, эмэгтэйчүүдийг чадавхжуулах, жендэрийн тэгш байдлыг хангахад тулгарч буй сорилт, боломжууд" хянан хэлэлцэх сэдвээр үндэсний сайн дурын илтгэлээ танилцуулсан.</p> <p>Манай улс ЭАБК-67 чуулганы ерөнхий хэлэлцүүлэгт оролцож, байр сууриа илэрхийлэхийн зэрэгцээ 67 дугаар чуулганы дэд даргын үүрэг гүйцэтгэсэн улсын хувьд ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар "Цахим орчин дахь жендэрийн ялгааг арилгахад гардаг саад бэрхшээлийг даван туулж буй сайн туршлага, жендэрийн тэрш байдлыг хангахын төлөө цахим эрин дэх боловсролыг хөгжүүлэх нь" сэдэвт Сайд нарын дугуй ширээний уулзалтыг даргалж, модератораар ажиллав.</p> <p>Түүнчлэн Монгол Улсаас НҮБ-ын дэргэд суугаа БТГ-ын зөвлөх Н.Чимгүүндарь ЭАБК-ын 67 дугаар чуулганы дэд даргаар сонгогдон ажиллаж, чуулганы бэлтгэлийн хүрээнд 12 удаагийн товчооны хуралдаанд оролцож, Ази, Номхон далайн бүлгийн орнуудад холбогдох мэдээллийг түгээж, бүлгийн гишүүн орнуудын зүгээс асуусан асуулт, хүсэлтэд хариулт өгч ажиллав.</p> <p>Манай улс ЭАБК-ын гишүүний хувьд 67 дугаар чуулганд дэд сайдын түвшинд оролцож, улс орныхоо байр суурь, нөхцөл байдлыг илэрхийлж, хянан хэлэлцэх сэдвийн хүрээнд сайн дурын илтгэлээ танилцуулсан нь чухал ач холбогдолтой болсон.</p> <p>ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар тэргүүтэй төлөөлөгчдийн Нью-Йорк хотноо болсон НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийн аж</p>	<p>оролцуулсан байна.</p>	<p>тэргүүтэй төлөөлөгчид Нью-Йорк хотноо 2024 оны 3 дугаар сарын 11-22-ны өдрүүдэд "Ядууралд анхаарлаа хандуулах, институцуудыг бэхжүүлэх, жендэрийн хэтийн төлөвтэй санхүүжүүлэх замаар жендэрийн тэгш байдлыг хангах, бүх эмэгтэйчүүд, охидыг чадавхжуулах ажлыг хурдасгах" сэдвийн хүрээнд болсон НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комисс (ЭАБК)-ын 68 дугаар чуулганд оролцов. Төлөөлөгчдийн тэргүүн Х.Булгантуяа 3 дугаар сарын 11-ний өдөр чуулганы ерөнхий хэлэлцүүлэгт Монгол Улсын Засгийн газраас жендэрийн мэдрэмжтэй төсвийн төлөвлөлт хийх замаар жендэрийн тэгш байдлыг сайжруулах, жендэрт суурилсан хүчирхийллийг бууруулах, эмэгтэйчүүдийг эрх мэдэлжүүлэх, жендэрт суурилсан цалингийн ялгааг арилгах арга хэмжээг ядуурлыг бууруулах, орлогыг нэмэгдүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээтэй уялдуулах бодлого баримталж байгаа талаар танилцуулав. Мөн НҮБ-ын хүрээн дэх манай улсын чухал санаачилгуудын нэг болох Хөдөөгийн эмэгтэйчүүд, охидын аж байдлыг сайжруулах асуудлаар зохион байгуулах тусгай арга хэмжээнд үндсэн илтгэгчээр оролцож, "Жендэрийн тэгш байдал, бүх эмэгтэйчүүд, охидыг чадавхжуулахын төлөө санхүүжилтийг дайчлах: Эмэгтэйчүүд, охидын дундах ядуурлыг арилгах бодлого, стратеги" сэдэвт Сайд нарын дугуй ширээний хэлэлцүүлэгт тус тус оролцов.</p>		
---	--	--	---	---------------------------	--	--	--

				байдлын комиссын 67 дугаар чуулганд оролцох бэлтгэлийг хангах асуудлаар ГХЯ-наас Нью-Йорк дахь БТГ-т чиглэл өгч, монголын талын төлөөлөгчдийн чуулганд оролцох бэлтгэлийг бүрэн хангаж ажиллав.				
1.4	Салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх, хяналт тавих хариуцлагын тогтолцоог бий болгох	1 сая	Хүлээн авсан санал гомдлыг шийдвэрлэсэн хувь	2023 онд салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол ирүүлээгүй болно.	100 хувь шийдвэрлэсэн байна.	2024 онд салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол ирүүлээгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй	ХШУДАГ үнэлэх боломжгүй тул үнэлгээнд оруулж тооцоогүй болно.

Бодлогын баримт бичгийн зорилго 2.

2. Зорилт 2. ГХЯ, ДТГ-уудын нийт ажилтан, албан хаагчдын жендэрийн тэгш байдлыг талаарх мэдлэг, чадавхыг сайжруулах.

2.1	Жендэрийн талаарх мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, жендэрийн мэдрэмжтэй сургалтад хамрагдах	2 сая	1.Сургалтын тоо 2.Хамрагдах хүний тоо	1.3 2.4 -2023.04.11-ний өдөр Жендэрийн хууль тогтоомж, Үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд ЖҮХ-ноос зохион байгуулсан цахим сургалтад Жендэрийн салбар зөвлөлийн 1 гишүүн болон 4 албан хаагчийг тус тус хамруулсан. -2023.05.29-ний өдөр ЖҮХ-ноос Азийн хөгжлийн банктэй хамтран зохион байгуулсан "Ази, Номхон далайн бүс нутгийн эмэгтэйчүүдийн манлайлал, шийдвэр гаргах түвшин дэх жендэрийн тэгш бус байдлыг арилгах" сэдэвт хөтөлбөрт тус яамнаас газрын захирлын түвшинд оролцов. -2023.10 дугаар сард Удирдлагын академаас зохион байгуулсан Ахисан түвшний жендэрийн дүн шинжилгээ хийх цахим сургалтад тус яамны ОУГЭЗГ-ын Хүний эрхийн хэлтсийн дарга хамрагдаж, үнэмлэх авав.	1. 4 удаа 2. 5	1. 2 2. 104 -Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албанаас Европын холбооны санхүүжилтээр НҮБ-ын Хүн Амын Сантай хамтран хэрэгжүүлж буй "Монгол Улсад жендэрийн тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх нь" (2024-2025) техник туслалцааны төслийн хүрээнд жендэрийн өөрчлөлтийн арга зүйг нэвтрүүлэх замаар жендэрийн дүн шинжилгээнд суурилсан хариуцлагатай бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт түүний үр нөлөөг үнэлэх ахисан түвшний сургалтыг 11 дүгээр сарын 28-30-ны өдөр 16 яам, 21 аймаг, нийслэл, нийслэлийн 9 дүүргийн жендэрийн асуудал хариуцсан 47 мэргэжилтэнг сургах, бодлого үйл ажиллагааг танилцуулах, чадавх бэхжүүлэхээр зохион байгуулсан. Үүнд ГХЯ-ны жендэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн оролцов.	70%	ХШУДАГ 50%
-----	---	-------	--	---	-------------------	---	-----	------------

									-Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан "Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)"-г танилцуулах арга хэмжээг ЖҮХ-той хамтран 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр ГХЯ-ны Зөвшилцөл танхимд зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд ГХЯ-ны 103 албан хаагч хамрагдаж, Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албаны эрэгтэйчүүдийн хөгжлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Д.Батхишиг танилцуулав.		
2.2	ГХЯ-ны нийт албан хаагчдад жендэрийн мэдлэг, ойлголтын талаар шаталсан сургалт зохион байгуулах	3 сая	Хамрагдсан албан хаагчдын тоо Зохион байгуулсан сургалтын тоо	1.100 2.1 Тус яамны Жендэрийн салбар зөвлөлөөс "Жендэрийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого, төлөвлөлт, хэрэгжилт" сэдвээр яамны ажилтан, албан хаагчдад мэдээлэл хийж, яамны хүний нөөц, хөдөлмөрийн харилцаанд дахь жендэрийн эрх тэгш байдал, хүйсийн тэнцвэрт харьцаа, албан хаагчдын эрүүл мэнд болон тэдний ажиллах нөхцөлийг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ, бодлого шийдвэрийн талаар танилцуулгыг 2023.09.28-ны өдөр зохион байгуулав. Танилцуулах арга хэмжээнд яамны нийт ажилтан, албан хаагчид оролцов. Арга хэмжээний талаарх хэвлэлийн мэдээг боловсруулж, яамны цахим хуудаст байршуулж, ЖҮХ-нд хүргүүлэв.	ГХЯ-ны албан хаагчид жендэрийн талаар мэдлэг, ойлголттой болсон байна.	1.103 2.1 Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан "Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)"-г танилцуулах арга хэмжээг ЖҮХ-той хамтран 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр ГХЯ-ны Зөвшилцөл танхимд зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд ГХЯ-ны 103 албан хаагч хамрагдаж, Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албаны эрэгтэйчүүдийн хөгжлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Д.Батхишиг танилцуулав.	100%	ХШҮДАГ 90% Шалгуур үзүүлэлт зорилтот түвшинг уялдуулан төлөвлөх шаардлагатай			
Бодлогын баримт бичгийн зорилго 3.											
3	Зорилт 3. Салбарын ажилтан, албан хаагчдын ажил-ар гэрийн амьдралын тэнцвэрт байдлыг сайжруулж, ажиллах орчныг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох.										
3.1	Албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэг оношлогоонд бүрэн хамруулсан байх	5 сая	Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан хүний тоо	130  2023.11 дүгээр сард яамны төв аппаратын ажилтан, албан хаагчдыг Цэргийн төв эмнэлэгт эрүүл мэндийн үзлэг оношлогоонд бүрэн хамруулсан.	Албан хаагчдын эрүүл ажиллах орчин нөхцөлийг	1.141 Гадаад харилцааны яам нь "Интернэйшнл медикал сентер" ХХК-тай эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, багц шинжилгээ хийх гэрээ байгуулсан. Яамны нийт албан хаагчийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	100%	ХШҮДАГ 100%			


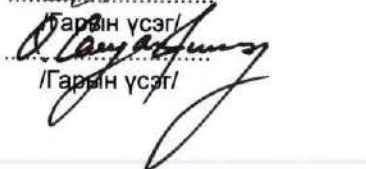
			2023.11 сард яамны ажилтан, албан хаагчдыг томуугийн эсрэг вакцинд хамруулсан.	бүрдүүлсэн байна.	чиглэл, зорилгоор үзлэгт 141 албан хаагчийг хамруулсан.		
--	--	--	--	-------------------	---	--	--

Тайлан хянасан: ТЗХНУЗБГ-ын дэд захирал  
/Албан тушаал/

Б.Нямдаваг  
/Нэр/

Тайлан нэгтгэсэн: ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн  
/Албан тушаал/

Ө.Самданжигмэд  
/Нэр/

  
Гарын үсэг/  
  
Гарын үсэг/

2025 оны 01 дүгээр сарын 09-ны өдөр

Хавсралт -3

**Төрийн захиргааны төв болон харьяа бусад байгууллагад ажиллаж буй албан Хаагчдын 2024 оны мэдээ**

**МАЯГТ-1:** Төрийн захиргааны төв болон харьяа бусад байгууллагад ажиллагчдын хүйсийн тэнцвэрт байдлын 2024 оны мэдээ

**МАЯГТ-1а:**

№	Төрийн захиргааны төв байгууллага болон түүний харьяа агентлагийн нэр	Нийт төрийн албан хаагчид /үндсэн/	
		эрэгтэй	эмэгтэй
1	Гадаад харилцааны яам	77	70

**МАЯГТ-1б:**

№	Төрийн захиргааны төв байгууллагын нэр	Нийт улс төрийн албан хаагч		Үүнээс			
		эр	эм	Сайд		Гүйцэтгэх, туслах	
				эр	эм	эр	эм
1.	Гадаад харилцааны яам		2		1		1
	Нийт		2		1		1



**МАЯГТ-1в**

№	Төрийн захиргааны төв байгууллага болон түүний харьяа агентлаг	Нийт төрийн захиргааны АХ		Үүнээс					
		эр	эм	Төрийн нарийн бичгийн дарга/Агентлагийн дарга		Газар, хэлтсийн дарга		Бусад гүйцэтгэх, туслах	
				эр	эм	эр	эм	эр	эм
1.	Гадаад харилцааны яам	3	7	1		1	1	1	6
	Нийт	3	7	1		1	1	1	6

**МАЯГТ-1г**

№	Төрийн захиргааны төв болон харьяа агентлаг	Нийт төрийн тусгай АХ		Үүнээс					
		эр	эм	Төрийн нарийн бичгийн дарга/Агентлагийн дарга		Газар, хэлтсийн дарга		Бусад гүйцэтгэх, туслах	
				эр	эм	эр	эм	эр	эм
1.	Гадаад харилцааны яам	74	57			23	8	51	49
	Нийт	74	57			23	8	51	49

**МАЯГТ-1д**

№	Төрийн захиргааны төв болон харьяа бусад байгууллагын нэр	Нийт төрийн үйлчилгээний АХ		Үүнээс					
		эр	эм	Агентлагийн дарга		Газар, хэлтсийн дарга		Бусад гүйцэтгэх, туслах	
				эр	эм	эр	эм	эр	эм
1.	Гадаад харилцааны яам		4						4
	Нийт		4						4

**МАЯГТ-2:** Сайд, Дэд сайд, Төрийн нарийн бичгийн дарга болон бусад харьяа агентлагийн дэргэдэх хороо, зөвлөл, комиссын бүрэлдэхүүний хүйсийн тэнцвэрт байдлын 2024 оны мэдээ

№	Хороо, зөвлөл, комиссын нэр	Байгуулсан шийдвэрийн нэр, дугаар, огноо	Нийт дарга, гишүүдийн тоо	Дарга		Гишүүд	
				эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй
1.	Сайдын ахалсан зөвлөл	Сайдын зөвлөл	16		1	11	4

2.	ТНБД-ын ахалсан зөвлөл	ТАЗ-ын салбар зөвлөл	15	1	9	5
3.		Жендэрийн салбар зөвлөл	6	1	2	3
4.		Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хүний эрхийг хангах дэд зөвлөл	8	1	5	2
Нийт дүн						

Тайлан хянасан: ТЗХНУЗБГ-ын дэд захирал  
/Албан тушаал/

Б.Нямдаваг  
/Нэр/

Тайлан нэгтгэсэн: ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн  
/Албан тушаал/

Ө.Самданжигмэд  
/Нэр/

Гарын үсэг/

Гарын үсэг/

2025 оны 01 дүгээр сарын 09-ны өдөр

Хавсралт -4

Жендэрийн салбар зөвлөл /дэд зөвлөл/-ийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг шинэчилэн батласан тухай холбогдох шийдвэр

№	Яам, агентлагийн нэр	Шинэчлэн батлагдсан журмын огноо	Бүрэлдэхүүний тоо
1	Гадаад харилцааны яам	2018.03.29	5
2	Гадаад харилцааны яам	2018.06.25	8
3	Гадаад харилцааны яам	2018.11.27	6

Хавсралт 5

Жендэрийн тэгш байдлыг хангах хөгжлийн богино хугацааны 2025 оны төлөвлөлтийн талаарх мэдээлэл

№	Богино хугацааны төлөвлөлт	Заалтын дугаар	Заалтын агуулга	Хэрэгжих хугацаа	Төсөв	Шалгуур	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хариуцах байгууллага
1	Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил	4.6.4.1	"Дэлхийн Монголчууд II" цогц арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх	2025	-	Арга хэмжээний хэрэгжилт	95	100	Гадаад харилцааны яам
		4.6.4.2	"Монгол Үндэстний үнэлэмж" цогц арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх	2025	-	Арга хэмжээний хэрэгжилт	95	100	Гадаад харилцааны яам

2	Яамны 2025 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил								
3	Жендэрийн салбар зөвлөлийн 2025 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил								
4	Жендэрийн үндэсний хорооны төлөвлөгөөнд өгөх санал /ЖЭТБХСДСТөлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудаас төлөвлөх								

Тайлан хянасан: ТЗХНУЗБГ-ын дэд захирал  
/Албан тушаал/

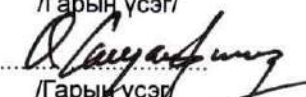
Б.Нямдаваг  
/Нэр/



/Гарын үсэг/

Тайлан нэгтгэсэн: ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн  
/Албан тушаал/

Ө.Самданжигмэд  
/Нэр/



/Гарын үсэг/

2025 оны 01 дүгээр сарын 09-ны өдөр

Хавсралт -6

Жендэрийн үндэсний хорооны 2024 оны тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

№	Тогтоолын дугаар/огноо	Тогтоолын тэргүү	Тогтоолын агуулга	Хэрэгжилт/бүтэн жилээр/
1.	2 2024-02-15	Чиглэл өгөх тухай	1.1.Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтыг зөрүүг багасгах чиглэлээр дараагийн шатны тусгайлсан төлөвлөгөөг баталж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлж ажиллахыг жендэрийн салбар зөвлөлийн дарга, хорооны гишүүдэд:	Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан "Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)"-г танилцуулах арга хэмжээг ЖҮХ-той хамтран 11 дүгээр сарын

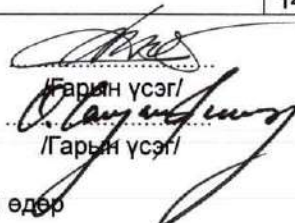
				20-ны өдөр ГХЯ-ны Зөвшилцөл танхимд зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд ГХЯ-ны 103 албан хаагч хамрагдаж, Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албаны эрэгтэйчүүдийн хөгжлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Д.Батхишиг танилцуулав.
			1.2.Боловсролын тугш бус байдал, ялангуяа хүйсийн ялгаатай байдалд дүн шинжилгээ хийж, цаашид хөвгүүдийн боловсролын чанар, хүртээмжийн зөрүүний шалтгаан нөхцөлийг судалж, бодит ажлуудыг төлөвлөн хэрэгжүүлэхийг Боловсролын яаманд:	
			1.3.Хөдөө, орон нутаг дахь малчид, малчин өрхийн гэр бүлийн тогтвортой байдлыг хангах хүрээнд боловсрол, эрүүл мэнд, зэрэг нийгмийн үйлчилгээний хүтээмж, чанарыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр тусгайлсан бодлого, арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Эрүүл мэндийн яам, Боловсролын яам болон Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яаманд:	
			1.4.Боловсролын ерөнхий хууль, Нийгмийн эрүүл мэндийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга энэ оноос хэрэгжиж байгаатай холбогдуулан бүх нийтийн жендэрийн болон эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, хүн амыг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлэд анхаарч ажиллахыг Хорооны гишүүдэд тус тус даалгасугай.	Гадаад харилцааны яам нь "Интернэйшнл медикал сентер" ХХК-тай эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, багц шинжилгээ хийх гэрээ байгуулсан. Яамны нийт албан хаагчийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэл зорилгоор үзлэгт 141 албан хаагчийг хамруулсан.

Тайлан хянасан: ТЗХНУЗБГ-ын дэд захирал  
/Албан тушаал/

Б.Нямдаваг  
/Нэр/

Тайлан нэгтгэсэн: ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн  
/Албан тушаал/

Ө.Самданжигмэд  
/Нэр/

  
/Гарын үсэг/

2025 оны 01 дүгээр сарын 09-ны өдөр

Хавсралт 7

**ЖЕНДЭРИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН**

Д/д	Бодлогын үндэслэл	Зорилго, зорилт, үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт / хүрээгүй бол тайлбар /	Гүйцэтгэлийн хувь
-----	-------------------	--------------------------------	------------------	-------------	--------------	-----------------	---	-------------------

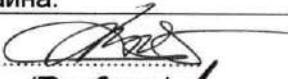
1	2.6	Төрийн цэргийн болон тусгай чиг үүрэг бүхий байгууллага, уул уурхай, барилга, зам тээврийн зэрэг үйл ажиллагааны онцлогоос хамааран эрэгтэйчүүд олноор ажилладаг байгууллагын эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг жилд 2-оос доошгүй удаа зохион байгуулах	Салбар бүрээр эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан хувь	хувь	30	30	Гадаад харилцааны яам нь "Интернэйшнл медикал сентер" ХХК-тай эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, багц шинжилгээ хийх гэрээ байгуулсан. Яамны нийт албан хаагчийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэл зорилгоор үзлэгт 141 албан хаагчийг хамруулсан. Үүнээс 77 эрэгтэй албан хаагчийг бүрэн хамруулсан.	100%
2	4.4	Эрэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг иргэний нийгмийн байгууллага, төрийн бус байгууллагуудыг дэмжих, хамтран ажиллах	Аймаг, дүүрэгт иргэний нийгмийн байгууллага, төрийн бус байгууллагын дүнд эзлэх хувь	хувь	30	30	Дипломат албаны эрэгтэй албан хаагчдын нийгмийн оролцоог дэмжих зорилгоор тухайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг иргэний нийгмийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран сургалт, арга хэмжээ зохион байгуулахаар судалгаа хийж, төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна.	80%

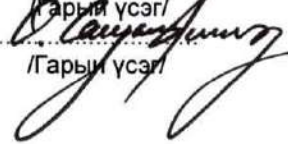
Тайлан хянасан: ТЗХНУЗБГ-ын дэд захирал  
/Албан тушаал/

Б.Нямдаваг  
/Нэр/

Тайлан нэгтгэсэн: ТЗХНУЗБГ-ын ХНСХ-ийн мэргэжилтэн  
/Албан тушаал/

Ө.Самданжигмэд  
/Нэр/

  
/Гарын үсэг/

  
/Гарын үсэг/

2025 оны 01 дүгээр сарын 09-ны өдөр

Хавсралт 8

**“Удирдах албан тушаалтанд зориулсан жендэрийн цахим сургалт”-д хамрагдсан удирдах албан хаагчдын мэдээлэл**

№	Яам, агентлагийн нэр	Овог, нэр, албан тушаал	Хүйс	Гэрчилгээний дугаар
1				
2				

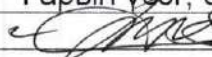
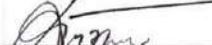
**“Иргэд, олон нийтэд зориулсан жендэрийн цахим тест”-д  
хамрагдсан албан хаагчдын мэдээлэл**

№	Яам, агентлагийн нэр	Овог, нэр, албан тушаал	Хүйс
1	Гадаад харилцааны яам	Б.Дашдорж, Зөвлөх	Эрэгтэй
2	Гадаад харилцааны яам	Ж.Дашням, Хоёрдугаар нарийн бичгийн дарга	Эрэгтэй
3	Гадаад харилцааны яам	Т.Баясгалан, Атгаше	Эрэгтэй
4	Гадаад харилцааны яам	Б.Өсөхбаяр, Атгаше	Эрэгтэй
5	Гадаад харилцааны яам	Д.Адьяасүрэн, Ахлах мэргэжилтэн	Эмэгтэй
6	Гадаад харилцааны яам	Э.Ганчимэг, Ахлах мэргэжилтэн	Эмэгтэй
7	Гадаад харилцааны яам	Э.Билгүүн, Атгаше	Эрэгтэй
8	Гадаад харилцааны яам	Т.Отгонтуяа, Атгаше	Эмэгтэй
9	Гадаад харилцааны яам	Б.Чулуунхүү, ХНСХ-ийн дарга	Эрэгтэй
10	Гадаад харилцааны яам	Т.Эрдэнийнчулуу, Хоёрдугаар нарийн бичгийн дарга	Эмэгтэй
11	Гадаад харилцааны яам	Б.Нэргүй, Хоёрдугаар нарийн бичгийн дарга	Эмэгтэй
12	Гадаад харилцааны яам	Ө.Самданжигмэд, Мэргэжилтэн	Эрэгтэй
13	Гадаад харилцааны яам	Сүхбаатар, Атгаше	Эрэгтэй

## ТАНИЛЦУУЛАХ ХУУДАС

Нэгжийн нэр: ХШУДАГ  
Боловсруулсан ажилтны нэр: Д.Байгалмаа  
Боловсруулсан огноо: 2025.01.20  
Баримт бичгийн төрөл: Танилцуулга



д/д	Албан тушаалын нэр	Гарын үсэг, огноо
1.	ТЗХНУЗБГ-ын захирал Д.Булган	
2.	ХШУДАГ-ын захирал Д.Тэгшжаргал	

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр баримтлах бодлогын хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн тухай танилцуулга

Гадаад харилцааны салбарт Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр баримтлах бодлогын хэрэгжилт, үр дүнд 2024 оны байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн тухай танилцуулгыг үүгээр хүргүүлж байна.

Хүлээн авч танилцана уу.

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ  
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ,  
ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

ТАНИЛЦУУЛГА

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр баримтлах  
бодлогын хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ,  
үнэлгээ хийсэн тухай

2025 оны 1 дүгээр сарын 20

№12/15

Улаанбаатар хот

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь гадаад харилцааны салбарт Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр баримтлах бодлого хэрхэн мөрдөгдөж буй байдал, үр дүн, Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилт хэрхэн хангагдаж байгаад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах, сайжруулахад зөвлөмж өгөх, үйл ажиллагааны үр нөлөөг нэмэгдүүлэх, үнэлгээ өгөхөд оршино.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үндэслэл, үнэлгээний арга зүй

Гадаад харилцааны салбарт Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр баримтлах бодлогын хэрэгжилт, үр дүнг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу 2024 оны байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн

Жендэрийн үндэсний хорооны даргын баталсан 2024 оны тогтоолыг үндэслэн 2024 оны 1 дүгээр сард Гадаад харилцааны яамны жендэрийн салбар зөвлөлийн төлөвлөгөөг баталжээ. Тус төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 7 ажил, арга хэмжээг төлөвлөжээ. Үүнд: “Дипломат албанд жендэрийн тэгш байдлыг хангах эрх зүйн орчин, бүтэц, тогтолцоог боловсронгуй болгох” зорилтын хүрээнд 4 ажил, “ГХЯ, ДТГ-уудын нийт ажилтан, албан хаагчдын жендэрийн тэгш байдлын талаарх мэдлэг, чадавхыг сайжруулах” хүрээнд 2 ажил, “Салбарын ажилтан, албан хаагчдын ажил, ар гэрийн амьдралын тэнцвэрт байдлыг сайжруулж, ажиллах орчныг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох” зорилтын 1 ажил тус тус тусгагдсан байна.

Гадаад харилцааны яамны жендэрийн салбар зөвлөлийн төлөвлөгөөнд хэмжээ тусгагдсан 7 ажил, арга хэмжээний 2024 оны хэрэгжилтийн **биелэлт 86.67 хувьтай** гарав.



Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг дор хүснэгтэд харуулбал:

№	Үнэлгээ	Хувь	Төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил
1.	Үр дүнтэй	100	2
2.	Тодорхой үр дүнд хүрсэн	90	3
		70	-
3.	Эрчимжүүлэх шаардлагатай	50	1
		30	-
4.	Үнэлэх боломжгүй	0	1
<b>Хэрэгжилт гаргах нийт арга хэмжээний тоо</b>			<b>7</b>
<b>Хэрэгжилтийн дундаж /хувь/</b>			<b>86.67</b>

Тайлант хугацаанд 2 арга хэмжээ 100 хувь, 3 арга хэмжээ 90 хувь, 1 арга хэмжээ 50 хувийн үнэлгээтэй байна. Харин “Дипломат албанд жендэрийн тэгш байдлыг хангах эрх зүйн орчин, бүтэц, тогтолцоог боловсронгуй болгох” зорилтын 1.4 дэх арга хэмжээг “жендэрийн асуудлаар санал гомдол ирүүлээгүй болно” гэж тайлагнасан тул үнэлгээнд оруулж тооцоогүй болно.

Ажил, арга хэмжээ хэрэгжүүлэхэд улсын төсвөөс зарцуулсан хөрөнгийг тайлагнаагүй байна.

Цаашид зорилтод түвшинд хүрээгүй арга хэмжээний биелэлтийг эрчимжүүлэх шаардлагатай.

**Зөвлөмж:**

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажиллах хүрээнд Гадаад харилцааны яамны жендэрийн салбар зөвлөл, холбогдох газар нэгжийн удирдлагад дараах зөвлөмжийг хүргүүлж байна. Үүнд:

- 1.Хэрэгжилтийн биелэлтийг бүрэн хангаж, ахиц гаргахад анхаарч ажиллах;
- 2.Хэрэгжилтийг тайлагнахдаа “төсөв” гэсэн хэсэгт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээг бодитой тайлагнах;
- 3.Төлөвлөгөөг боловсруулах явцад ажил, арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлтийг зорилтот түвшинтэй уялдуулан төлөвлөх;

**Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар салбарт баримтлах бодлогын хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийгдсэн тайлан**

№	Үндэслэж байгаа бодлогын баримт бичиг	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу гүйцэтгэлийн хувь (хүрээгүй бол шалтгаан, нөхцөл тайлбар)	Салбар зөвлөлийн өөрийн үнэлгээ	ХШУДАГ-ын үнэлгээ
				Он	Түвшин				
Бодлогын баримт бичгийн зорилго 1. Гадаад харилцааны яамны бодлого, төлөвлөлт, түүний хэрэгжилтэд жендэрийн тэгш байдлын үзэл баримтлалыг нэвтрүүлэх замаар байгууллагын бүх түвшинд жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөх, түүнийг хэрэгжүүлэх чадавхийг бүрдүүлэхэд оршино.									
1. Зорилт 1. Дипломат албанд жендэрийн тэгш байдлыг хангах эрх зүйн орчин, бүтэц, тогтолцоог боловсронгуй болгох									
1.1	Айлчлал арга хэмжээний үеэр ярих зүйлийн сэдэвт жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний тогтолцоо, чадавх, үр нөлөөний талаар тусгаж, үндэсний тогтолцоог сурталчлан таниулахад дэмжлэг үзүүлэх	1,5 сая	Арга хэмжээний тоо	Монгол Улсын Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэгийн санаачилгаар Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалтыг 2023.06.29-30-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулав. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүх, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нар тус арга хэмжээг нээн үг хэлж, энх тайван, аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэх, хүнсний аюулгүй байдлыг хангахад эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих талаар манай улсын бодлого, үйл ажиллагааг танилцуулав. Энэхүү уулзалтад Герман, Франц, Буркина Фасо, Индонез, Лихтенштайн, Өмнөд Африкийн Гадаад хэргийн сайд нар, Австрали, Мозамбикийн Жендэрийн асуудал хариуцсан Тусгай үүрэг гүйцэтгэгч Элчин сайд нар болон НҮБ, олон улсын бусад байгууллагуудын төлөөлөгчид биечлэн, 10 гаруй улсын Гадаад хэргийн сайд нар цахимаар оролцов. Уулзалтын үеэр Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг хэлэхдээ, дэлхийн хүн амын тал хувийг эзэлдэг эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах,	Айлчлал арга хэмжээний үеэр ярих зүйлийн сэдэвт жендэрийн агуулгыг тусгасан байна.	1.1 Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг Нью-Йорк хотноо 2024 оны 09 дүгээр сарын 21-25-ны өдрүүдэд НҮБ-ын ЕА-н 79 дүгээр чуулганы Ерөнхий санал шүүмжлэлийн үеэр болсон "Феминист Гадаад бодлого+" бүлгийн Сайд нарын уулзалтад оролцож, хэлсэн үгэндээ жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар онцолсон.	100%	ХШУДАГ 90%	Шалгуур үзүүлэлт зорилтот түвшинг уялдуулан төлөвлөх шаардлагатай

			<p>тэднийг чадавхжуулах, жендэрийн тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн, өөрөөр хэлбэл бүх хүн адил тэгш эрх, эрх чөлөө эдэлж, адил тэгш боломжоор хангагдах ёстой гэсэн зарчимд тулгуурласан феминист болон феминист чиг баримжаатай гадаад бодлого хэрэгжүүлж буй орнуудын тоо сүүлийн жилүүдэд нэмэгдсэн. Монгол Улс Гадаад бодлогын үзэл баримтлалдаа жендэртэй хамааралтай тусгай заалт оруулаагүй хэдий ч эмэгтэйчүүдэд чиглэсэн бодлогыг гадаад харилцаандаа тасралтгүй явуулж, жендэрийн зааг ялгааг арилгахад чиглэсэн үйл ажиллагааг тогтмол дэмжиж ирснийг онцлов. Энэ удаагийн Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалт нь Монгол Улсын бодлого, байр суурийг таниулах төдийгүй жендэрийн тэгш байдлыг хангахад чиглэсэн олон улсын хамтын нийгэмлэгийн хүч чармайлтад оруулж буй бодит хувь нэмэр оруулсан арга хэмжээ болсон.</p>				
<p>Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилгаар Дэлхийн эмэгтэйчүүдийн 1.2 чуулга уулзалтыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр ажиллах</p>	-	<p>1.Арга хэмжээг хэрэгжүүлэх талаар холбогдох талуудтай харилцаж, санал тавих.</p> <p>2.Арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байх</p>	<p>Монгол Улсын Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэгийн санаачилгаар Гадаад хэргийн эмэгтэй сайд нарын уулзалтыг 2023.06.29-30-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулсан. Энэхүү уулзалтаар уг арга хэмжээг зохион байгуулах саналыг монголын талаас дэвшүүлсэн.</p>	<p>Арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулсан байна</p>	<p>1.1 Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүхийн ивээл дор "Ногоон ирээдүйн төлөө" сэдэвт Дэлхийн эмэгтэйчүүдийн чуулга уулзалтыг Улаанбаатар хотноо 08 дугаар сарын 22-23-ны өдрүүдэд НҮБ-тай хамтран зохион байгуулав. Чуулга уулзалтад 19 гаруй улсын төр, засгийн тэргүүн, парламентын дэд дарга, сайд нар, 10 гаруй олон улсын байгууллага, олон улсын төрийн бус байгууллага болон бизнес, спорт, урлаг зэрэг бүхий л салбарын гадаад дотоодын 800 гаруй эмэгтэй манлайлагч оролцов. Үүний дотор Словени Улсын Ерөнхийлөгч</p>	100%	ХШУДАГ 100%

					Н.П.Мусар, НҮБ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын орлогч А.Мохаммед, Лаос Улсын Дэд Ерөнхийлөгч П.Ятодү, Киргиз Улсын Тэргүүн хатагтай А. Жапарова, Болгар Улсын Үндэсний Ассамблейн дэд дарга Р.Кирова, Куба Улсын Үндэсний Ассамблейн гишүүн М.Кастро, ИБУИНХУ-ын Парламентын гишүүн бөгөөд Гадаад хэрэг, хамтын нөхөрлөл, хөгжлийн яамны Энэтхэг, Номхон далайн орнуудыг хариуцсан сайд К.Уэст зэрэг төлөөлөгч бүгд хуралдаанд үг хэлэх, сэдэвчилсэн хэлэлцүүлэгт илтгэл танилцуулах зэргээр идэвхтэй оролцсон. Чуулга уулзалтын дүнгээр "Тогтвортой ирээдүйн төлөөх Улаанбаатарын тунхаглал"-ыг баталсан.			
1.3	НҮБ-ын "Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комисс"-ын 68 дугаар чуулганд төлөөлөгч оролцуулахад дэмжлэг үзүүлэх	1,5 сая	1.Арга хэмжээнд төлөөлөгч оролцуулах чиглэлээр айлын талтай харилцах.  2.Арга хэмжээнд төлөөлөгч оролцуулах	ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар тэргүүтэй төлөөлөгчид 2023.03.06-17-ны өдрүүдэд Нью-Йорк хотод болсон НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комисс (ЭАБК)-ын 67 дугаар чуулганд оролцов. Чуулганы хүрээнд манай улс "Хөдөөгийн охид, эмэгтэйчүүдийг чадавхжуулах, жендэрийн тэгш байдлыг хангахад тулгарч буй сорилт, боломжууд" хянан хэлэлцэх сэдвээр үндэсний сайн дурын илтгэлээ танилцуулсан. Манай улс ЭАБК-67 чуулганы ерөнхий хэлэлцүүлэгт оролцож, байр сууриа илэрхийлэхийн зэрэгцээ 67 дугаар чуулганы дэд даргын үүрэг гүйцэтгэсэн улсын хувьд ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар "Цахим орчин дахь жендэрийн ялгааг арилгахад гардаг саад бэрхшээлийг даван туулж буй сайн туршлага, жендэрийн тэрш байдлыг хангахын төлөө цахим эрин дэх боловсролыг хөгжүүлэх нь" сэдэвт	Арга хэмжээнд төлөөлөгч оролцуулсан байна.	1.1 УИХ-ын гишүүн, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд Х.Булгантуяа тэргүүтэй төлөөлөгчид Нью-Йорк хотноо 2024 оны 3 дугаар сарын 11-22-ны өдрүүдэд "Ядууралд анхаарлаа хандуулах, институцуудыг бэхжүүлэх, жендэрийн хэтийн төлөвтэй санхүүжүүлэх замаар жендэрийн тэгш байдлыг хангах, бүх эмэгтэйчүүд, охидыг чадавхжуулах ажлыг хурдасгах" сэдвийн хүрээнд болсон НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комисс (ЭАБК)-ын 68 дугаар чуулганд оролцов. Төлөөлөгчдийн тэргүүн Х.Булгантуяа 3 дугаар сарын 11-ний өдөр чуулганы ерөнхий хэлэлцүүлэгт Монгол Улсын Засгийн газраас жендэрийн мэдрэмжтэй төсвийн төлөвлөлт хийх замаар жендэрийн тэгш байдлыг сайжруулах, жендэрт суурилсан хүчирхийллийг бууруулах, эмэгтэйчүүдийг эрх мэдэлжүүлэх, жендэрт суурилсан	100%	ХШУДАГ 90%

			<p>Сайд нарын дугуй ширээний уулзалтыг даргалж, модератораар ажиллав.</p> <p>Түүнчлэн Монгол Улсаас НҮБ-ын дэргэд суугаа БТГ-ын зөвлөх Н.Чимгүүндарь ЭАБК-ын 67 дугаар чуулганы дэд даргаар сонгогдон ажиллаж, чуулганы бэлтгэлийн хүрээнд 12 удаагийн товчооны хуралдаанд оролцож, Ази, Номхон далайн бүлгийн орнуудад холбогдох мэдээллийг түгээж, бүлгийн гишүүн орнуудын зүгээс асуусан асуулт, хүсэлтэд хариулт өгч ажиллав.</p> <p>Манай улс ЭАБК-ын гишүүний хувьд 67 дугаар чуулганд дэд сайдын түвшинд оролцож, улс орныхоо байр суурь, нөхцөл байдлыг илэрхийлж, хянан хэлэлцэх сэдвийн хүрээнд сайн дурын илтгэлээ танилцуулсан нь чухал ач холбогдолтой болсон.</p> <p>ХНХ-ын дэд сайд С.Зулпхар тэргүүтэй төлөөлөгчдийн Нью-Йорк хотноо болсон НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийн аж байдлын комиссын 67 дугаар чуулганд оролцох бэлтгэлийг хангах асуудлаар ГХЯ-наас Нью-Йорк дахь БТГ-т чиглэл өгч, монголын талын төлөөлөгчдийн чуулганд оролцох бэлтгэлийг бүрэн хангаж ажиллав.</p>		<p>цалингийн ялгааг арилгах арга хэмжээг ядуурлыг бууруулах, орлогыг нэмэгдүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээтэй уялдуулах бодлого баримталж байгаа талаар танилцуулав. Мөн НҮБ-ын хүрээн дэх манай улсын чухал санаачилгуудын нэг болох Хөдөөгийн эмэгтэйчүүд, охидын аж байдлыг сайжруулах асуудлаар зохион байгуулах тусгай арга хэмжээнд үндсэн илтгэгчээр оролцож, "Жендэрийн тэгш байдал, бүх эмэгтэйчүүд, охидыг чадавхжуулахын төлөө санхүүжилтийг дайчлах: Эмэгтэйчүүд, охидын дундах ядуурлыг арилгах бодлого, стратеги" сэдэвт Сайд нарын дугуй ширээний хэлэлцүүлэгт тус тус оролцов.</p>			
1.4	Салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх, хяналт тавих хариуцлагын тогтолцоог бий болгох	1 сая	Хүлээн авсан санал гомдлыг шийдвэрлэсэн хувь	2023 онд салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол ирүүлээгүй болно.	100 хувь шийдвэрлэсэн байна.	2024 онд салбарын жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд жендэрийн асуудлаар санал гомдол ирүүлээгүй болно.	Үнэлэх боломжгүй	ХШУДАГ Үнэлэх боломжгүй тул үнэлгээнд оруулж тооцоогүй болно.

Бодлогын баримт бичгийн зорилго 2.

2. Зорилт 2. ГХЯ, ДТГ-уудын нийт ажилтан, албан хаагчдын жендэрийн тэгш байдлыг талаарх мэдлэг, чадавхыг сайжруулах.

2.1	Жендэрийн талаарх мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, жендэрийн мэдрэмжтэй сургалтад хамрагдах	2 сая	1.Сургалтын тоо 2.Хамрагдах хүний тоо	<p>1.3 2.4 -2023.04.11-ний өдөр Жендэрийн хууль тогтоомж, Үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд ЖҮХ-ноос зохион байгуулсан цахим сургалтад Жендэрийн салбар зөвлөлийн 1 гишүүн болон 4 албан хаагчийг тус тус хамруулсан.</p> <p>-2023.05.29-ний өдөр ЖҮХ-ноос Азийн хөгжлийн банктай хамтран зохион байгуулсан “Ази, Номхон далайн бүс нутгийн эмэгтэйчүүдийн манлайлал, шийдвэр гаргах түвшин дэх жендэрийн тэгш бус байдлыг арилгах” сэдэвт хөтөлбөрт тус яамнаас газрын захирлын түвшинд оролцов.</p> <p>-2023.10 дугаар сард Удирдлагын академаас зохион байгуулсан Ахисан түвшний жендэрийн дүн шинжилгээ хийх цахим сургалтад тус яамны ОУГЭЗГ-ын Хүний эрхийн хэлтсийн дарга хамрагдаж, үнэмлэх авав.</p>	1. 4 удаа 2. 5	<p>1. 2 2. 104 -Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албанаас Европын холбооны санхүүжилтээр НҮБ-ын Хүн Амын Сантай хамтран хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад жендэрийн тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх нь” (2024-2025) техник туслалцааны төслийн хүрээнд жендэрийн өөрчлөлтийн арга зүйг нэвтрүүлэх замаар жендэрийн дүн шинжилгээнд суурилсан хариуцлагатай бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт түүний үр нөлөөг үнэлэх ахисан түвшний сургалтыг 11 дүгээр сарын 28-30-ны өдөр 16 яам, 21 аймаг, нийслэл, нийслэлийн 9 дүүргийн жендэрийн асуудал хариуцсан 47 мэргэжилтэнг сургах, бодлого үйл ажиллагааг танилцуулах, чадавх бэхжүүлэхээр зохион байгуулсан. Үүнд ГХЯ-ны жендэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн оролцов.</p> <p>-Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)”-г танилцуулах арга хэмжээг ЖҮХ-той хамтран 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр ГХЯ-ны Зөвшилцөл танхимд зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд ГХЯ-ны 103 албан хаагч хамрагдаж, Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албаны эрэгтэйчүүдийн хөгжлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Д.Батхишиг танилцуулав.</p>	70%	ХШУДАГ 50%
-----	---	-------	--	--	-------------------	--	-----	---------------

2.2	ГХЯ-ны нийт албан хаагчдад жендэрийн мэдлэг, ойлголтын талаар шаталсан сургалт зохион байгуулах	3 сая	Хамрагдсан албан хаагчдын тоо Зохион байгуулсан сургалтын тоо	1.100 2.1 Тус яамны Жендэрийн салбар зөвлөлөөс “Жендэрийн мэдрэмжтэй ажлын байрны бодлого, төлөвлөлт, хэрэгжилт” сэдвээр яамны ажилтан, албан хаагчдад мэдээлэл хийж, яамны хүний нөөц, хөдөлмөрийн харилцаан дахь жендэрийн эрх тэгш байдал, хүйсийн тэнцвэрт харьцаа, албан хаагчдын эрүүл мэнд болон тэдний ажиллах нөхцөлийг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ, бодлого шийдвэрийн талаар танилцуулгыг 2023.09.28-ны өдөр зохион байгуулав. Танилцуулах арга хэмжээнд яамны нийт ажилтан, албан хаагчид оролцов. Арга хэмжээний талаарх хэвлэлийн мэдээг боловсруулж, яамны цахим хуудаст байршуулж, ЖҮХ-нд хүргүүлэв.	ГХЯ-ны албан хаагчид жендэрийн талаар мэдлэг, ойлголттой болсон байна.	1.103 2.1 Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)”-г танилцуулах арга хэмжээг ЖҮХ-той хамтран 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр ГХЯ-ны Зөвшилцөл танхимд зохион байгуулсан. Уг арга хэмжээнд ГХЯ-ны 103 албан хаагч хамрагдаж, Жендэрийн үндэсний хорооны Ажлын албаны эрэгтэйчүүдийн хөгжлийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Д.Батхишиг танилцуулав.	100%	ХШУДАГ 90%  Шалгуур үзүүлэлт зорилтот түвшинг уялдуулан төлөвлөх шаардлагатай
-----	---	-------	--	--	--	---	------	--

Бодлогын баримт бичгийн зорилго 3.

3 Зорилт 3. Салбарын ажилтан, албан хаагчдын ажил-ар гэрийн амьдралын тэнцвэрт байдлыг сайжруулж, ажиллах орчныг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох.

3.1	Албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэг оношлогоонд бүрэн хамруулсан байх	5 сая	Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан хүний тоо	-130 2023.11 дүгээр сард яамны төв аппаратын ажилтан, албан хаагчдыг Цэргийн төв эмнэлэгт эрүүл мэндийн үзлэг оношлогоонд бүрэн хамруулсан. 2023.11 сард яамны ажилтан, албан хаагчдыг томуугийн эсрэг вакцинд хамруулсан.	Албан хаагчдын эрүүл ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна.	1. 141 Гадаад харилцааны яам нь “Интернэйшнл медикал сентер” ХХК-тай эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, багц шинжилгээ хийх гэрээ байгуулсан. Яамны нийт албан хаагчийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэл, зорилгоор үзлэгт 141 албан хаагчийг хамруулсан.	100%	ХШУДАГ 100%
-----	--	-------	---	--	--	--	------	----------------

**ХЭРЭГЖИЛТИЙН ДУНДАЖ ҮНЭЛГЭЭ-86,67 ХУВЬ**

**ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ,  
ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР**